

Exterieurcijfers: meer roodbont en sterkoeien

Van ruim 140.000 dieren legden inspecteurs in het afgelopen jaar de exterieurscores vast. Dat aantal ligt weliswaar iets lager dan vorig jaar, maar het aantal ingeschreven roodbonten en het aantal sterkoeien groeide juist. Met 94 punten was Geertje 598 de hoogst ingeschreven koe.

TEKST INGE VAN DRIE

Van mrij-vaarzen tot kandidaat-sterkoeien, van keuringstoppers tot no-nonsense-ligboxenstalkoeien. De Nederlandse en Vlaamse inspecteurs van Coöperatie CRV legden tussen 1 september 2023 en 1 september 2024 de exterieurscores van net iets meer dan 140.000 dieren vast. Dat zijn er weliswaar iets minder dan vorig jaar – toen het aantal ingeschreven dieren voor het eerst in jaren steeg – maar meer dan twee jaar geleden.

Meer roodbonten gekeurd

Nederland neemt met bijna 121.000 dieren het leeuwendeel voor zijn rekening, waar-

van het gros (bijna 95.000 stuks) zwartbont is. Op basis lokaal, waar onder meer mrij-en fleckviehvaarzen onder vallen, werden ruim 1900 dieren gekeurd.

Opvallend is dat het aantal ingeschreven roodbonten in Nederland iets gegroeid is naar ruim 23.800 dieren. Ook in Vlaanderen is die trend zichtbaar. De Vlaamse inspecteurs kregen 2945 roodbonten onder ogen, ruim honderd meer dan het jaar ervoor. In totaal keurden de Vlaamse inspecteurs ruim 19.000 dieren.

Zoals het aantal melkveebedrijven in Nederland en Vlaanderen terugloopt, zo liep ook het aantal bedrijven dat de inspecteurs be-

zochten, terug. In Nederland kregen afgelopen jaar ruim 4300 bedrijven bezoek van een bedrijfsinspecteur, een afname van 4,8 procent. Het aantal gekeurde vaarzen per bezoek steeg nog licht tot 18,5 in Nederland. In Vlaanderen daalde het aantal bezochte bedrijven met 4,5 procent en kwam het met 596 voor het eerst onder de 600 uit. De Vlaamse deelnemers aan bedrijfsinspectie hebben wel iets grotere bedrijven dan de Nederlandse deelnemers. Per bezoek schreven de inspecteurs er 21,3 vaarzen in. In Vlaanderen zijn de ingeschreven vaarzen ook groter dan in Nederland. Gemiddeld noteerden de Vlaamse zwartbontvaarzen

Geertje 598 (v. Chelios) van Glind Holsteins was de enige koe die afgelopen jaar 94 punten kreeg

eigenaar, woonplaats	aantal	frame	type	uier	benen	av
zwartbont Nederland						
Bons-Holsteins, Ottoland	13	88,0	88,5	88,5	86,0	87,8
mts. J. en I. Jacobi, Garijp	8	87,3	87,4	87,1	87,9	87,5
vof J. J. C. de Man, Herwijnen	9	86,7	87,3	87,3	86,2	87,0
T. van Vliet, Nieuwlande	36	86,2	86,6	87,6	85,8	86,8
melkveebedrijf Krol vof, Boekel	33	85,9	85,7	87,2	86,6	86,6
mts. Talsma, Warga	8	87,1	87,5	86,9	85,3	86,5
mts. H., R. en W. S. Veenstra-de Wit, Boerakker	5	87,0	85,8	86,2	86,2	86,4
Moerhoeve Holsteins, Sint-Michielsgestel	11	86,7	87,9	86,4	85,0	86,3
mts. Van der Gun-van Deelen, Zoelen	22	86,0	86,9	87,4	84,0	86,0
vof Jongsteins, Hoogblokland	28	86,3	86,2	86,6	84,4	86,0
C., G. G. en W. M. van der Ploeg, Grou	11	84,7	85,9	86,5	85,6	86,0
mts. Van Dijk-de Bruin, Giessenburg	31	86,4	86,4	86,5	85,0	86,0
mts. Y. J. en J. G. de Haan-de Vries, Hemrik	9	86,7	86,7	86,7	84,1	85,8
melkveebedrijf fam. Ossendrijver, Nijega	8	85,4	85,5	86,6	85,0	85,8
zwartbont Vlaanderen						
J. Schoriels, Herne	8	87,4	87,5	86,5	86,1	86,8
F. Maelfait, Hulste	17	86,4	86,5	86,2	86,3	86,4
L. De Kerf, Zwijndrecht	19	86,6	86,9	85,7	85,6	86,2
F. Geerardijn, Kemmel	32	85,8	85,9	86,5	85,3	85,9
G. Mazereel, Reninge	17	86,7	86,7	86,2	84,6	85,9
R. De Smet, Idegem	7	83,9	83,9	86,4	85,9	85,6
roodbont Nederland						
melkveebedrijf Krol vof, Boekel	9	86,4	86,8	88,2	87,2	87,3
De Tienmorgen Holsteins, Beers (N.Br.)	11	86,6	86,7	86,9	85,3	86,5
Van der Kolk Melkvee vof, Wierden	10	85,3	87,3	86,6	86,9	86,5
fa. D. de Jong en zn., Buren (Gld.)	10	86,0	85,5	86,5	85,8	86,1
Moerhoeve Holsteins, Sint-Michielsgestel	7	85,7	87,0	87,0	84,3	85,9
melkveebedrijf Van Wichen, Maasbommel	13	85,8	86,2	87,2	84,2	85,8
roodbont Vlaanderen						
J. Verlodt, Drongen	5	85,8	85,8	85,0	86,0	85,4
Lahousse-Zomerbloemhof voflo, Elverdinge	8	84,4	84,6	84,1	86,1	85,0
R. De Smet, Idegem	7	84,3	84,4	85,9	84,3	85,0
J. en L. Haesen, Dilsen	7	84,7	84,7	85,6	84,0	84,9
J. Banckaert, Waarschoot	9	85,8	85,3	84,8	83,7	84,8

Tabel 1 – Hoogste CRV-exterieurbedrijven zwart- en roodbont 2023-2024 (minimaal vijf vaarzen)
(bron: Coöperatie CRV)

eigenaar, woonplaats	aantal	frame	type	uier	benen	besp.	av
vof De Vinkenhof, Groot Ammers	27	85,0	84,6	84,5	84,3	84,2	84,6
F. G. A. van der Heijden, Oostelbeers	9	83,0	83,4	83,0	84,7	82,0	83,4

Tabel 2 – Hoogste CRV-exterieurbedrijven 2023-2024 op basis lokaal (minimaal vijf vaarzen,
bron: Coöperatie CRV)

afgelopen jaar een hoogtemaat van 150,9 centimeter, een plus van 0,3 centimeter. De hoogtemaat van de Vlaamse roodbontvaarzen bleef stabiel op 148,7 centimeter. Het verschil in hoogtemaat tussen Vlaamse en Nederlandse vaarzen nam afgelopen jaar wel af, doordat de Nederlandse vaarzen harder groeiden dan de Vlaamse. Voor de Nederlandse zwartbontvaarzen moesten de inspecteurs hun meetstok 149,7 centimeter (+0,6 cm) uittrekken, terwijl de Nederlandse roodbontvaarzen op een hoogtemaat van 147,8 centimeter (+0,4 cm) uitkwamen. De hoogtemaat van de vaarzen die op basis lokaal worden ingeschreven, schommelt al jaren rond de 142 centimeter en kwam dit jaar op 142,1 centimeter.

Vaarzenuiers Bons: 88,5 punten

De dertien zwartbontvaarzen van Nico en Lianne Bons uit Ottoland noteerden in Nederland afgelopen jaar het hoogste gemiddelde met 87,8 punten (tabel 1). Vooral de hoge uierscore van de vaarzen van Bons-Holsteins valt op: gemiddeld 88,5 punten. De vaarzen van de nummer twee, Jaap en Ina Jacobi uit Garijp, blinken juist uit in beenwerk met gemiddeld 87,9 punten. De derde plek is voor de familie De Man uit Herwijnen. De bedrijven in de top drie kregen er elk afgelopen jaar ook een vaars bij met de maximale score van 89 punten (zie tabel 4 op pagina 58).

Terwijl het exterieurgemiddelde van de nummers één tot en met drie gebaseerd is op relatief weinig vaarzen – van acht bij Jacobi tot dertien bij Bons – schreven de inspecteurs bij de nummers vier en vijf, Theo van Vliet uit Nieuwlande en de familie Krol uit Boekel, juist veel vaarzen in. De 36 zwartbontvaarzen van Theo van Vliet kregen gemiddeld 86,8 punten, terwijl de 33 stuks van de familie Krol tot gemiddeld 86,6 reikten.

De Brabantse veehouders lieten daarnaast nog negen roodbontvaarzen inschrijven, die gemiddeld 87,3 punten scoorden. De familie Krol bezet daarmee bij roodbont de eerste plek. De nummer een van vorig jaar, De Tienmorgen Holsteins uit Beers, moet dit

Ruim 700 koeien promoveren tot sterkoe

predicaat	aantal sterkoeien		totaal
	Nederland	Vlaanderen	
Sterkoe 1	544	40	584
Sterkoe 2	116	5	121
Sterkoe 3	13	3	16
totaal	673	48	721

Tabel 3 – Aantal sterkoeien in het boekjaar 2023-2024 (bron: Coöperatie CRV)

Het aantal koeien dat het afgelopen jaar het predicaat Sterkoe kreeg, is met ruim honderd stuks toegenomen tot 721. In Nederland keurden inspecteurs 673 kandidaat-sterkoeien, in Vlaanderen 48 (tabel 3). Het totaalaantal sterkoeien steeg weliswaar, maar in Nederland bemachtigden juist minder koeien het Sterkoe 3-predicaat. Dat aantal

halveerde van 26 naar 13. Koeien kunnen in aanmerking komen voor het predicaat Sterkoe 1, Sterkoe 2 of Sterkoe 3 als ze achtereenvolgens negen, twaalf of vijftien jaar oud zijn, opnieuw zijn ingeschreven met minimaal 85 punten voor uier en algemeen voorkomen en gemiddeld minimaal 105 lactatiewaarde scoren over alle afgesloten lijsten.

91 punten voor De Vinkenhof Bakker 35 en De Vinkenhof Danielle 161

De Vlaamse Vicktoria van 't Blauwe Wiel kreeg 92 punten

jaar genoeg nemen met de tweede plek met 86,5 punten. De Tienmorgen-fokkers delen die plek met Van der Kolk Melkvee uit Wierden, die op basis van tien vaarzen eveneens gemiddeld 86,5 punten scoort. Het hoogste exterieurbedrijf op basis lokaal is dat van André en Jeanette Vink uit Groot-Ammers (tabel 2, pagina 57). Hun 27 vaarzen kregen van de inspecteur gemiddeld 84,6 punten. In Vlaanderen prijkt Jeroen Schoriels uit Herne voor het eerst op de eerste plek. Zijn acht vaarzen noteren een gemiddelde van 86,8 punten en blijven daarmee de 17 vaarzen van Filip Maelfait uit Hulste met 0,4 punten voor. Bij roodbont neemt Johan Verlodt uit Drongen de leiding in Vlaanderen. Zijn vijf roodbontvaarzen haalden een

gemiddelde exterieurscore van 85,4 punten. De tweede plek is ex aequo voor de familie Lahousse uit Elverdinge en Regina De Smet uit Idegem met elk gemiddeld 85,0 punten voor hun roodbontvaarzen.

Twee 89 puntenvaarzen Matthys

Veertien keer deelden de inspecteurs afgelopen jaar de maximale vaarzenscore van 89 punten uit aan zwartbontvaarzen (tabel 4). Het ging om acht Nederlandse en zes Vlaamse vaarzen. De enige met twee 89 puntenvaarzen in de lijst is de familie Matthys uit Kaprijke. Bij roodbont kregen drie vaarzen 89 punten, waaronder het kampioensduo van de HHH-show 2023, Noorder Splash P en Willem's-Hoeve JMW Applause 26. Evenals het totaal aantal gekeurde dieren

nam ook het aantal excellente koeien afgelopen jaar af. In Nederland schreven de inspecteurs 283 keer een koe excellent in. Voor 213 koeien was dat voor het eerst. In Vlaanderen kwam er 51 keer een score van 90 punten of meer in de boeken. Voor 39 koeien was dat hun eerste excellente inschrijving. Ter vergelijking: een jaar eerder schreven de inspecteurs 346 Nederlandse en 79 Vlaamse koeien excellent in. De meeste excellente koeien kwamen dit jaar op het conto van de familie Krol uit Boekel. Zij kregen er tien excellenten bij. Bij zes bedrijven schreven de inspecteurs zes excellente dieren in: bij Bons-Holsteins uit Ottoland, de familie Van Dijk-de Bruin uit Giessenburg, Theo van Vliet uit Nieuwlande, fok- en melkveebedrijf KI Samen uit

Tabel 4 – Hoogst scorende vaarzen zwartbont, roodbont en basis lokaal in Nederland en Vlaanderen in 2023-2024 (bron: Coöperatie CRV)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	type	uier	benen	besp.	av.	eigenaar, woonplaats
zwartbont Nederland en Vlaanderen										
Nelly 259	09-2021	Hotline	Bart	88	89	89	89	—	89	mts. G. Oude Hengel en J. Oude Voshaar, Geesteren (Ov)
Drouner Cosmo 1836	07-2021	Alligator	Darlingo	88	88	89	89	—	89	mts. H. en C. Albring, Drouwenermond
Southland Army Lucy	07-2021	Apples Army	Silver	89	89	89	88	—	89	Southland Holsteins, Teteringen
Topcross Anna 303	12-2021	Lambda	Goldwyn	89	89	89	88	—	89	mts. J. en I. Jacobi, Garijp
De Witboom Chief Goya	02-2021	Chief	Solomon	89	88	89	88	—	89	vof Versluis-den Otter, Ameide
HBC Lambda Ilona	07-2021	Lambda	Victor	89	89	88	89	—	89	Schep Holsteins Holland bv, Bergambacht
Andringa 118	06-2021	Shakespeare	Skyfall	89	89	88	89	—	89	vof J. J. C. de Man, Herwijnen
Bons-Holsteins Ella 261	08-2021	Fitz	Brady	89	89	88	89	—	89	Bons-Holsteins, Ottoland
Driber So Forma Showk	04-2022	Showking	Dumbledore	89	88	89	89	—	89	Matthys commvlo, Kaprijke
Driber Ronja Barolo 1015	08-2021	Barolo	Victor	88	89	89	89	—	89	Matthys commvlo, Kaprijke
Doodhoek Qubiza	01-2021	Hotline	Modesty	88	89	89	89	—	89	B. De Craene, Bassevelde
Bons li Ms Koba	09-2021	Master	Solomon	87	88	89	89	—	89	J. Schoriels, Herne
Kemdale Ritualz	12-2021	Barolo	Victor	89	88	89	88	—	89	F. Geerardijn, Kemmel
Caroline	01-2022	Master	Brawler	89	89	87	89	—	89	Hoefkens-Cools, Kontich
roodbont Nederland en Vlaanderen										
Wilskracht Warsi 1433	08-2021	Avatar	Bram	89	87	89	89	—	89	Abbink Melkveehouderij vof, Vriezenveen
Willem's-H. JMW Applause 26	08-2021	Moovin	Devour	89	89	89	88	—	89	fa. D. de Jong en zn., Buren (Gld.)
Noorder Splash P	10-2020	Mirand PP	Byway	89	89	89	87	—	89	vof Schoonhoven-van de Werfhorst, Noordeinde (Gld.)
basis lokaal										
De Vinkenhof Roza 190	06-2021	Kemper	Meldon	86	89	87	89	87	88	vof De Vinkenhof, Groot Ammers

Grashoek en de Vlaamse bedrijven van Luc en Stijn Peeters uit Nijlen en Frederik Geerardijn uit Kemmel.

Geertje 598 enige met 94 punten

De hoogste exterieurscore was dit jaar voor Geertje 598. De inmiddels tien jaar oude Cheliosdochter van de familie Van de Glind uit Zuidveen was de enige koe die 94 punten kreeg, waarbij ze zelfs 96 punten voor type kreeg. Extra bijzonder is dat in haar geboortestatal in Giessenburg – Geertje werd gefokt door Teus van Dijk – ook dochter Geertje 638 afgelopen jaar een hoge exterieurscore kreeg. De Bankrolldochter van Van Dijk en schoonzoon Wouter de Bruin, die dit jaar titels won in Noordeloos en Hoor-naar, was een van de vier zwartbontkoeien die afgelopen jaar met 93 punten werd ingeschreven. Ook de andere drie 93 punten-

koeien waren in het boekjaar 2023-2024 succesvol op keuringen. Zo won Heerenbrink Angelina (v. Devour) de HHH-show, werd Topcross Janice 1 (v. Charityman) in 2023 uitgeroepen tot Fries kampioene en vergezelde Drouner Ria 1420 (v. Mogul) op zowel de Drentse winter- als zomerkeuring Geertje 598 op het podium. Ook bij roodbont slaagden vier koeien erin om 93 punten te scoren. Twee daarvan komen op het conto van de familie Vosman uit Wierden, met honderdtonner Irma 68 (v. Curtis) en de regerend nationaal kampioene Trillie 171 (v. Carnival). Ook de familie Van der Kolk uit Wierden noteerde met Bossink Miranda 113 (v. Incas) een eerste 93 puntenkoe. Barendonk Massia 7273 (v. Agent) was na Trillie en Miranda de derde roodbontkoe die kort na deelname aan de Nationale Roodbont Show 93 punten kreeg.

In Vlaanderen was 92 punten de hoogst uitgereikte score afgelopen jaar. Bij zwartbont ging het om Driber Mariejeidi (v. Novo) en de regerend Agriflanders-kampioene Nawootje (v. Ranger).

Moeder en dochter 92 punten

Bij roodbont kwamen alleen moeder en dochter Vyva (v. Addiction P) en Vicktoria (v. Jordy) van ’t Blauwe Wiel van Johan Verlodt voor 92 punten in aanmerking. Vicktoria was niet de enige Jordydochter die afgelopen jaar excellent werd. Ook tien halfzussen kregen een score van minimaal 90 punten. Daarmee scoort Jordy beter dan Solomon (acht excellenten) en Sidekick en Silver met elk zes excellente nazaten. Maar hofleverancier is Jordy dit jaar niet. Die eer is voor Big Malki, die er in totaal afgelopen jaar vijftien excellente dochters bij kreeg. I

Tabel 5 – Hoogst scorende excellenten zwartbont, roodbont en basis lokaal in Nederland en Vlaanderen in 2023-2024 (bron: Coöperatie CRV)

naam	geb.dat.	vader	m.vader	frame	type	uier	benen	besp.	av.	eigenaar, woonplaats
zwartbont Nederland (minimaal 92 av)										
Geertje 598	09-2014	Chelios	Boss Iron	96	96	94	93	—	94	Glind Holstein vof, Zuidveen
Heerenbrink Angelina	11-2018	Devour	Alchemy	93	94	95	90	—	93	mts. Steegink-van den Berg, Okkenbroek
Drouner Ria 1420	07-2016	Mogul	Windbrook	93	93	94	91	—	93	mts. H. en C. Albring, Drouwenermond
Topcross Janice 1	04-2017	Charityman	Emerald	93	93	93	94	—	93	mts. J. en I. Jacobi, Garijp
Geertje 638	12-2016	Bankroll	Chelios	94	95	92	92	—	93	mts. Van Dijk-de Bruin, Giessenburg
Stouwdamshof Malve 181	03-2016	Akron	Goldwyn	92	93	94	90	—	92	M. B. G. Brugman, Loenen (Gld.)
De Witboom Greet 101	01-2017	Prizewinner	Golden Dreams	90	91	94	90	—	92	vof Versluis-den Otter, Ameide
Sonja 58	02-2015	Atwood	Windbrook	91	93	93	91	—	92	melkveebedrijf P. Akkerman, Westbeemster
Bons-Holsteins Roza 76	08-2017	Dempsey	Sid	93	94	93	89	—	92	Bons-Holsteins, Ottoland
Remonte 60	05-2018	Malki	Seaver	89	91	92	93	—	92	G. Heuver, Wierden
Moos 172	12-2016	Balu	Pilot	92	93	92	92	—	92	P. T. H. Honingh, Zuiderwoude
Future Dream H. Dirkje	10-2015	Reflector	Shaw	94	92	92	91	—	92	J. Wijnker, Avenhorn
VDR Sandra 2	08-2014	Malki	Minos	89	91	91	94	—	92	H. J. van de Riet, Markelo
zwartbont Vlaanderen (minimaal 91 av met minimaal 92 uier)										
Driber Mariejeidi	08-2017	Novo	Hefty	91	92	93	91	—	92	P. Verstraete, Nieuwerkerke
Nawootje	11-2018	Ranger	Atwood	94	92	91	91	—	92	L. Ryckewaert, Harelbeke
Carlota	07-2009	Baxter	Cutler	91	90	92	90	—	91	L. en S. Peeters, Nijlen
Kalinka v.h. Zomerbloemhof	05-2015	Moonboy	Excellent	92	92	92	89	—	91	Lahousse-Zomerbloemhof voflo, Elverdinge
roodbont Nederland (minimaal 92 av)										
Barendonk Massia 7273	01-2017	Agent	Jorck	94	93	94	90	—	93	Barendonk Holsteins vof, Beers (N.Br.)
Bossink Miranda 113	04-2013	Incas	Stadel	91	93	93	93	—	93	Van der Kolk Melkvee vof, Wierden
Trillie 171	11-2017	Carnival	Jotan	95	93	93	91	—	93	mts. G. en A. Vosman-ter Harmsel, Wierden
Irma 68	12-2010	Curtis	Goldfinch	93	93	92	94	—	93	mts. G. en A. Vosman-ter Harmsel, Wierden
P.M. Elza 221	05-2018	Jordy	Classic	92	91	94	90	—	92	mts. Pinkert, Markelo
Niemeijer's Johanna 39	11-2017	Agent	Malando	90	93	93	91	—	92	mts. W. F. en G. H. J. Steegink-Boode, Holten
Twente Dairies Incredibull Mel	02-2019	Incredibull	Savard	92	92	93	90	—	92	Twente Dairies, Hooghalen
Barendonk Brasileria 26	09-2017	Agent	Absolute	93	92	93	89	—	92	Barendonk Holsteins vof, Beers (N.Br.)
Edelweiss	08-2013	Julandy	Carmano	90	93	92	92	—	92	melkveebedrijf Jageweg, Winterswijk-Huppel
roodbont Vlaanderen (minimaal 92 av)										
Vicktoria van 't Blauwe Wiel	10-2019	Jordy	Addiction P	91	91	92	92	—	92	J. Verlodt, Drongen
Vyva van 't Blauwe Wiel	11-2017	Addiction P	Classic	92	94	92	90	—	92	J. Verlodt, Drongen
basis lokaal (minimaal 90 av)										
De Vinkenhof Bakker 35	02-2019	Raldi	Baltimore	93	92	91	89	90	91	vof De Vinkenhof, Groot Ammers
De Vinkenhof Danielle 161	10-2016	Rudolf	Baltimore	92	91	89	93	88	91	vof De Vinkenhof, Groot Ammers
Coba 447	10-2014	Ewald	Baltimore	92	91	91	87	88	90	vof Van Dinther, Oss